

**First Professional BAMS (Part I) Degree Supplementary Examinations,
March 2016**

**SANSKRIT - Paper I
(2010 Scheme)**

Time: 3 Hours

Total marks:100

• **Answer All Questions**

1. सूत्राणि व्याख्यात : (10)
 - वृद्धिरादैच् । • इको यणचि । • ससजुषो रुः । • स्तोः श्चुना श्चुः । • खरि च ।
2. सप्रमाणं सन्धिकार्याणि लिखत : (10)
 - नै + अकः । • अमी + ईशः । • मनस् + रथः । • देव + ऐश्वर्यम् । • हर + इह ।
3. सप्रमाणं समासकार्याणि लिखत : (10)
 - भूतपूर्वः । • उपराजम् । • प्राप्तोदकः । • हरिहरौ । • यूपदारु ।
4. अधोदत्तानां वाक्यानाम् अशुद्धिपरिहारं कुरुत : (10)
 - विप्रं गां ददाति । • देयमन्नं क्षुधातुरम् । • कायवाग्बुद्धिविषयानि ये मलाः समुपस्थिताः ।
 - त्वं कुत्र गच्छति । • सर्वाः नराः गच्छन्ति ।
5. संस्कृतभाषायामनुवदत : (10)

One day Pandavas and Kouravas reached the forest for hunting. One of the hounds ran in front of them and soon reached the place where Ekalavya was practicing. Seeing Ekalavya, the dog began to bark loudly. Ekalavya was disturbed. He shut the mouth of the dog by shooting seven arrows one after the other into the dog's mouth without hurting it.
6. अधोरेखाङ्कितानां विभक्तिसाधुत्वं प्रदर्शयत : (5)
 - मातुः स्मरति । • हरिं भजति । • राज्ञः पुत्रः । • ग्रामाद् आयाति । • अहिपतये नमः ।
7. कोष्ठात् समुचितमुत्तरं निर्धार्य लिखत : (5)
 - जातिवाचि यत्र च स्त्रियां ---- स्यात् । (डीप्, टाप्, डीष्) । • इन्द्रस्य स्त्री (ऐन्द्राणि, इन्द्राणी, इन्द्री) ।
 - उगिदन्तात्प्रातिपदिकात् स्त्रियां --- स्यात् । (डीप्, टाप्, डीष्) । • यजन्तात् स्त्रियां ----- स्यात् । (डीष्, टाप्, डीप्) ।
 - षिद्भ्यो गौरादिभ्यश्च स्त्रियां --- स्यात् । (डीन्, डीप्, डीष्) ।
8. पूरयत :- (5)
 - -----कर्त्तरि करणे च तृतीया स्यात् । • पदान्तस्य नस्य शे परे----- वा स्यात् ।
 - -----विसर्जनीयस्य सः स्यात् । • क्रियावाचिनो भवादयो ----- स्युः ।
9. सोदाहरणं संज्ञाः विशदयत : (5)
 - उपसर्गः । • प्रादिपतिकम् । • करणम् । • निपातः ।

10. मलयालभाषायाम् अथवा आङ्गलभाषायामनुवदत :

(5)

देशं प्रति भक्तिः देशोन्नतेः मूलकारणम् । भक्तिभावनया प्रेरितो मानवाः देशोन्नमनाय प्रवर्तन्ते। समाजोद्धारणाय प्रयतन्ते। देशदारिद्र्यं दूरीकर्तुं यतन्ते। अशिक्षितान् शिक्षयन्ति, व्यापारं उन्नयन्ति। मातृभूमिरक्षणाय स्वप्राणानपि त्यजन्ति। निस्वार्था देशभक्तिः भवितव्या, न तु विपरीता। स्वदेशोन्नमनम् अस्माकं परमो धर्मः।।

11. मलयालभाषायाम् अथवा आङ्गलभाषायाम् अनुवदत :

(5)

अयं निजः परोवेति गणना लघुचेतसाम्।

उदारचरितानां तु वसुधैव कुटुम्बकम्।।

12. मलयालभाषायाम् अथवा आङ्गलभाषायाम् अनुवदत :

(5)

छायामन्यस्य कुर्वन्ति तिष्ठन्ति स्वयमातपे।

फलान्यपि परार्थाय वृक्षाः सत्पुरुषा इव।।

13. मलयालभाषायाम् अथवा आङ्गलभाषायाम् अनुवदत :

(5)

- अरक्षितं तिष्ठति दैवरक्षितम् । • अकाशात् पतितं तोयं सागरं प्रति गच्छति । • पुत्राय पुस्तकं ददाति ।
- यान्तु भवन्तः नाहमग्रे यास्यामि ।

14. संस्कृतभाषायामनुवदत :

(5)

- I am unable to come, my son. • He removed the poison from his body. • The whole thing is perfectly easy . • Disciples follow the Guru's path. • You must learn to treat everyone as equal.

15. कोष्ठात् समुचितमुत्तरं निर्धार्य पूरयतः

(5)

- मनः पूतं (समाचरति, समाचरेत्, समचरति)
- रामः वृक्षात्(पतति, पतन्ति,पतसि)
- भुक्त्वा कुत्रापि न। (उपविशति,उपविशेत्,उपविश्यति)
- पर्वतस्य अपत्यं स्त्री.....(पर्वती,पार्वती ,पर्वतः)
- दिवा पश्यति न(काकः, उलूकः, मनुष्यः)
